

SIRENA

CURIERUL SEZONULUI LA CONSTANȚA

Monumentul francez

In numărul de azi al „Sirenei”, dăm fotografia monumentului francez din orașul nostru. Astă cum il descrie regretatul prozator I. Adam:

La încrucișarea străzilor Căldărași și Roșiori, pe locul vechiului cimitir, se înalță monumentul francez tăiat într-o prismă simplă de granit.

Inscripția se poate citi de departe:

La France à ses soldats morts pour la Patrie 1854—1855.

Mormântul acesta colectiv, de pe care se ridică ușor și trist numai piatra solitară a monumentului, stă singur și părăsit, ca o filă ruptă și pierdută dintr-o carte cu povestiri eroice.

Dacă te cobori în cavou, și se înfățișază un tablou macabru. -- O piramidă de capete, cu baza largă, se înalță străiu în mijlocul grotelor reci. Din multimea ochilor golii, sau plini cu războiul putredă, se îndreaptă par că fiori de moarte, care te pirosesc și te îngheță. Gurile sărbătoare și îndopate de pământ, rângesc prin restul dinților galbeni, de toată svârcolirea dintre oameni și rătăcirea din lume. Alături, într-un singur sicriu bogat, ca într'un coșig al impăcării, stau închise celelalte rămăși și sfârșituri ale osemintelor adunate.

Pe pereții cavoului sunt atârnate coroane mucigăite, cu panglici umede, pe care abea se mai discifrează inscripțiunile. Cum a putut un singur momânt să închidă atâtă viață tanără, cu toate avânturile și speranțele celor îngropăți aici?

Rămășiile acestea triste, sunt osemintele soldaților francezi, decimați de hoția la Constanța, în timpul războiului Crimeei, mai înainte de-a fi dat ochi cu dușmanul.

Diviziunile franceze care au demonstrat atunci în Dobrogea, au fost greu incercate de soartă. Coloana generalului Espinasse, mai ales, aceea care înaintase mai mult, a fost cea mai grozav lovitură de flăgel. Soldații francezi muriau cu grămadă în toate părțile și atunci în grăba și spaimă a celor imprejurăti, ambulanța îngropa unde apuca. Cei care au murit la Constanța, au fost înmormântați pe malul mării, pe unde trece azi bulevardul Elisaveta.

Mai târziu, în anul 1904, când s-a nivelat terenul pe acolo, în vedere construirii

cazinului, s'a dat peste acele hecatombe sinistre, în care s'au găsit gramezi de oseminte putrede, cu oasele implete și amestecate laolaltă, ca într'o eternă îmbrățișare. Consulul și colonia franceză au fost vestiți pe dată, iar aceștia au comunicat descoperirea ambasadorului dela București și guvernului francez.

Osemintele adunate cu pietate au fost puse într'un sicriu și reinmormântate cu mare solemnitate la cimitir.

Monumentul s'a inaugurat la 9 Mai 1904, când pe lângă autoritățile noastre, a luat parte și un insărcinat al guvernului francez.

Vizitatorii, care vin azi la Constanța, nu uită să se ducă și la cimitirul vechi, ca să vadă mormântul cel părăsit. Muștenia și solemnitatea morții plutesc împrejur, ca un giurgiu destrămat în aer. Inscripția începe simplu, ca un suspir îndepărtat de mamă.

La France...

Rândurile acestea uitate aici, sunt o pagină tristă ruptă din istoria Franței și pierdută la noi, pe malul mărei.

O lămurire

După reprezentările strălucite ale trupei *Mariora Voiculescu-Bulandra* și după aceleia ale trupei *Troyanowski*, vizitatorii sălei de spectacole a cazinoului au avut alătuseara și aseară numai cinematograf și câteva numere de *variété* ba încă și acelea nu tocmai alese.

Spectatorii n'au rămas mulțumiți și am auzit pe mulți dintr' înșii murmurând. Gazeta noastră fiind un ecou fidel al publicului, ne-am grăbit să cerem lămuriri la direcția cazinoului, asupra acestui fapt.

Răspunsul pe care l-am primit îl împărtășim cetitorilor, ca să se știe cum stau în realitate lucrurile. Iată, deci, ce am aflat :

Societatea marilor stabilimente din Constanța se găsește în momentele de față într-o situație foarte critică, în urma legei votată de curând și prin care statul a hotărît să perceapa 50% din *încasările brute* ale jocurilor. Din aceasta cauză multe din numeroasele sacrificii, pe care societatea le facea până acumă spre a transforma orașul nostru într-o stațiune de vară europeană și pe care bărfitorii societății nu le vedea sau nu voiau să le văză, au trebuit să fie reduse.

Unul din aceste sacrificii era și teatrul. Ca să aduci continuu tot ce este mai bun în materie de artă, trebuie să plătești foarte scump. Cazinoul dădea vizitatorilor săi întotdeauna reprezentări alese, care nu s'au acoperit niciodată cu ceea ce rezulta din vânzarea biletelor. Chiar trupele din ultimul timp sunt un exemplu viu, pentru dovedirea acestei afirmații.

Acum, când statul ia 50% din *încasările brute* ale jocurilor, e ușor de înțeles că societatea, ori cătă bunăvoie ar avea, nu mai e în măsură să facă pentru partea artistică sacrificiile, pe care cu placere le facea până aci.

De aceea reprezentările alese și costisoare, în chip firesc, se vor rări și societatea e redusă a servi publicului ceea ce-i vor permite mijloacele mai mult decât modeste, ce i-au rămas în urma legii de curând votată, care n'are precedent în nici unul din statele civilizate, cu care ne place să ne comparăm.

G L U M A...

(Traducere)

Stă tristă pe ţârmul tăcut domnișoara
și cătă spre larg visătoare;
In sufletu-i gîngăș adânc o pătrunde
Apusul feeric de soare.

Didue, nu plânge, căci astă e una
Din glumele des repetate:
Acum, ce e drept, el ne pierde din față,
Dar vine 'napoi pe la spate...

Băile de mare

Băile de mare considerate ca o medicație specială și aşa cum se practică azi, au o origină cu totul modernă.

Anglia și Germania, au avut cele dintâi băi de mare, în anii 1750—1800. Coastele Mării de Nord și ale Balticei, au fost cele dintâi care au avut nrocul să fie singuri apreciatori ai întrebunțării lor.

Franța a urmat mai târziu exemplul dat de popoarele germanice.

La începutul secolului al 19-lea, medicii francezi, au început să practice medicația maritimă o dată cu ridicarea stabilimentelor de băi la *Dieppe* și *Bologna*.

Până la retrocedarea Basarabiei, medicii noștri au practicat și ei această medicație, pe ţârmurile Tuzlei și ale Gibrenilor, iar în urmă, după încorporarea Dobrogei, pe plaja de la Sud-Vest a orașului Constanța, numită plaja de la vii.

Cum însă malurile de la vii se surpau zilnic în așa mod, în cât stăvilierea lor nu se putea face de căt cu cheltuieli enorme; iar pe de altă parte bancurile de nisip pe care curenții mării, care curg de la N spre Sud, le formau pe ţârm dincolo de capul digului protector al portului, impotmoleau plaja, aceasta devenind absolut impropriu pentru băi, a trebuit să fie mutată la Mamaia.

Nu mai puțin au contribuit la mutarea băilor de la vii și rezervoarele de petrol, care se găsesc la vre-o 40 de metri în apropierea băilor de la vii, precum și portul cu toate necurăteniile lui.

* * *

Odată cu înființarea primelor stabilimente de băi de mare, medicii au și început să se ocupe de eficacitatea lor în terapeutică a diferitelor boale.

Primul tratat asupra medicației maritime a apărut în Anglia; iar după primele încercări ale lui R. Roussel și Vo-

gel făcând ca să nasca în Franța tratate speciale. Doctorii: Pouget și Gaudet, au atras atențunea corpului medical asupra eficacității băilor de mare, a supra energiei de care ea este dotată în diferite boale și mai cu seamă în boala de copii.

Limfatismul, scrofulosa, contra căror apa de mare este indicată, sunt apanajul aproape exclusiv al ţărilor reci și era natural ca medicii acestor locuri să fie și cei dintâi care să indice și remedii necesare.

Astăzi este pedeplin stabilit, că băile de mare sunt un puternic agent terapeutic și că nu se poate lăsa ca bolnavii să fie singuri apreciatori ai întrebunțării lor.

Vizitatorii Constanței.

PALACE HOTEL. D-l și d-na C. C. Arion Buc., d-l Costinescu ministrul Buc., d-l Trăsnea Greceanu ministrul plenip. Buc., Fam. Gărdescu Buc., d-l Panaiteanu Buc., d-l Teodorescu Buc., d-l Maican Buc., d-l Matei Mine ing. Buc., d-l Henenfogel Buc., d-l Alekandrescu Buc., d-l Forga Ghe. Buc., d-na Constanța Florescu Buc., d-l B. D. Erze Buc., d-l Hagopian Buc., d-na general Mustafa Buc., d-l Tejna Bălăian fost ministru Buc., d-l General Crăciunescu fost ministru Buc., Familia Petre Ghica, d-l Gărdescu Buc., d-l Săvescu Buc., d-l B. Missir președintele senatului Buc., d-l Major Radu Rosetti Buc., d-na Miclescu Buc., d-na Boerescu Buc., d-l Al. Budășeanu proc. general loco, d-l C. tin Dallas C-pole, d-l și d-ra Dr. Stamatescu Buc., d-na De Lunche Buc., d-l Rosenthal avocat Buc., d-l Pantazi avocat Buc., d-na Schechter Buc., d-l Kazes Buc., d-l și d-na Mărgăritescu Buc., d-l și d-na Schönfeld Buc., Adrian A. Honigman București, d-l Pictorian Buc., d-l Altinalmazis C-pole, d-l Anastasiade Brăila, d-l și d-na S. Schuller Buc., d-l și d-na Sagredo C-pole, d-l N. I. Niculescu Buc., d-l N. Papadimitriu Buc., d-l C. Ciuflea Buc., Fortunato Cospoli, d-l Jose Semach Cospoli, d-l Braunstein Buc., d-nii Henry Frères Buc., d-l Fuad Bey C-pole, d-l M. Rămniceanu Buc., d-l Mircea Cambicos Buc., d-l și d-na Aronovici Buc., d-l Inginer Locot. Niculescu Buc., d-l și d-na Săvescu Buc., d-l H. Băicescu Buc., Domnul Fiechtemacher București, Domnul Pascal Buc., d-l Adrian Magheru București, d-l Ivan Angheloff Buc., Familia Antonescu Buc., d-l Bugelaescu Buc., d-l și d-na Jacques Bauer Buc., d-l și d-na Bolaciu Buc., d-l și d-na Victor Ionescu deputat Buc., d-na și d-rele General Constantinescu Buc., d-l și d-na F. Robescu senator Buc., d-l Bubi Diamandescu rentier Buc., d-l Vas. Antonescu, Fam. Gaillac, d-l și d-na Jack Lahim, Loc. Const. M. Rădulescu, d-na Colino, d-l G. Aslan, d-l Eliad, d-l Em. Culoglu, d-l G. Malecoci, d-l R. Costinescu, d-l Alb. Honigman, Fam. Many din Buc., d-l d-r Sion, d-l Beleti, d-l Fisher, d-na Elena Săulescu, d-l Dumitru Negulescu, d-l Georges Luco, d-l C. Gr. Balaceanu din București, d-na

Matilda Holler Brăila, d-na Roza Mendel Brăila, d-na D. N. Butărescu Brăila.

HOTEL CAROL. Familia Hurmuzescu Buc., Familia Herman Buc., d-l Margaritescu Consul medic Buc., d-na Ecaterina Margaritescu reprezentantă universit. București, d-l Virgil Dumitriu rentier Buc., d-l Albert Lamarche, d-na Barnoschi avocat, d-l Colonel August Stoika, d-l Th. Voiculescu avocat, cu familiile Boerescu Maria, d-l D-r Frumușanu, d-l A. Brăileanu, d-l Grigori Eremie, d-na Yvonne Aimée Rent, d-l Radu Butărescu, d-l V. Toncescu, d-na Olga Brăileanu, d-na Octavia Halle, d-l și d-na Padadopol Calimachi, d-l Gh. Anghelușcu, d-l D. Anghelușcu din Buc., d-l și d-na Alfred B. Mendel Brăileanu, Fam. Luca-Jordnescu, industriaș Telega, d-l și d-na Georg M. Caranfil Galați, d-l Al. Brăileanu Pîrliță, d-l Victor Baranga Târgoviște, d-nele Therese și Francoise Scanary Mărășești.

GRAND HOTEL. D-l și d-na Alex Hazos Buc., d-l colonel Petrus Brăileanu, d-l V. Ventura Buc., d-l D-r Djavad Mashar Cpoli, d-l Aurel Butărescu, d-l Sever Suleiman Buc., d-l Lou Barat Buc., d-l Viris Photius Buc., d-l S. Contantinescu Buc., d-l E. C. Teodorescu Buc., d-l Castaldi Cospoli, d-l și d-na Clancie Buc., d-l Loc. Marcopol Buc., d-l L. Sachelarie Bodășani, d-l I. Otelea Carol I, Locot M. Andriu Casimcea, d-l I. Călinescu Buc., d-l Ioan I. Buc., d-l Ignătescu Buc., d-l G. Găltan Bacău, d-l maior Dobrovici Buc., d-l C. Stoicescu Bacău, d-l Sebastian Buc., d-l Silberman Buzău, d-l D-r Busuicescu, Locot Vilceanu, Sub. Locot I Popescu cu tatăl, Locot, Gheorghe, Cădore, d-l Alex Herzog, d-l L. Donenfeld, familia din București, d-l Locot, Hagihis Caracal, d-l Efstratiadi Cospoli, d-l Chiroiu, familia Buc., Loc. G. Iliescu Calarași, d-l Emilia Popa Tatlageac.

ELITE HOTEL. D-l A. Andronescu Buc., d-na Bela Reiman Brăila, d-l M. Nicolau agricultor, d-l B. M. Brinderu cu d-na comerc. Buc., d-l Leopold Rotschild Berlin, d-l B. I. Al nadis cu soția Cospoli, d-l Ion Strălăcescu magistrat Craiova d-na Adela Diamond cu nepoate Brăila, d-l Albert Samuel Buc., d-l Traian I. Popescu cu fam. rentier, Marcu Steinberg cu d-na o d-na Mauriciu Musafia, d-l Aurel Boboc cu d-na Magistrat, d-l Jean Bitner București, d-l L. Flores com., d-l Stanislav Cihovsky, d-l B. Berea, d-l Iulian Hidu din București, Lopold Rotchild com., Berlin, d-l F. Goldemberg com. Galați, d-na Roza Feitels cu fiica, d-l P. Gazer com., din Brăila, Anton D. Exarhu cu d-na arendaș Brăila, Andrei Exarhu cu d-na arendaș Brăila, d-m. Tețeanu, agricultor Dorohoi, d-l Al. Raut Dorohoi.

HOTEL REGINA. D-nii Constantin Dărescu loco, Chiriakidis E. Cospoli, Frații I. Rusia, Albert Semach C-pole, Petrică Marin loco, Nicolas Lagontis Cospoli, M. Constantinescu Buc., Issy Lancovici Galatz, Iorghi 2 buloglu Cospoli, Ianco Emirza Kerasunda, Apostol cu fiu Brăila, Elefteriaades Cos, Inginer Periețeanu, Pincas, I. Rozen, Zăminul d-na Kavalska, P. Justeo, A. Telimgher, mniceanu din Buc., d-l N. Vernescu jud.

HOTEL BRISTOL. D-nii Nită Popescu, vid Popescu, Leopold Steiner, Alexandru don, Alexandru Petrovici, Alex. Porumb, A. Eniceanu, D. Ivanovici, S. Bonea,

MERSUL TRENUILOR**CONSTANȚA — PLECARE****CONSTANȚA — SOSIRE**

Pentru: Bazargic ora 4.— a. m.
București (accelerat) • 6.24 a. m.
• • 2.25 p. m.
• (expres) • 3.20 p. m.
Fetești (mixt) • 6.50 p. m.
București (persoane) • 10.— p. m.

Dela: Bazargic ora 12.15 a. m.
București (persoane) • 6.15 a. m.
Fetești (mixt) • 11.— a. m.
București (expres) • 11.30 a. m.
• (persoane) • 2.10 p. m.
• (accelerat) • 9.55 p. m.

Trenul de Berlin: Sosește în Constanța în fiecare Marți, Joi și Duminică ora 10.30 p. m. Pleacă în fiecare Mercuri, Vineri și Duminică ora 6.03 a. m. **Reducerea de 40 la sută pentru biletele de băi a început dela 1/15 Aprilie.**

CASINOUL COMUNAL CONSTANȚA**Vineri 15 Aprilie 1916**

Reprezentări extraordinare date de ansamblul teatrului național din București
SE VA JUCA

ULIUL
L'EPERVIER

Piesă în 3 acte de Francis de Croisset

Ar. N. Demeriade

Contele Georges de Dossetta

I. Livescu

Erik Drakton

G. Storin

René de Tierrache

Maria Filoti

Contesa Maria de Dossetta

Adelina Mărculescu

D-na de Tierrache

Ec. Zimniceanu

Beatrice Duclos

Gr. Duțulescu

Marquis de Sardeloup

Cusmin

Gerard Duclos

G. Melișanu

Charles Ferrand Duperré

Popovici

Smitson

Sâmbăta 16 Aprilie 1916**D-L BROTONNEAU**

Comedie în 3 acte de Flers și Caillavet

Maria Ciucurescu

D-na Brotonneau

Nicolae Soreanu

D-l Brotonneau

Ec. Zimniceanu

Luisa

R. Bulfinschi

W. Herrer

Al. Mihaescu

D-l de Berville

Sonia

Cosmin

Richard

Lardier

Celesta

J. Herrer

Manu

Fridel

Sendi

Vasilescu

Romano

Honvré

INCEPUTUL LA ORA 9 SEJARA

Biletele se găsesc la d. Ghiță Hagi Gheorghe și la casa casinoului

Prețurile: Loja jos 30 lei, loja sus de față 30 lei, loja sus 20 lei, rezervat 10 lei, stal I 7 lei, stal II 4 lei, stal III 3 lei, litere 12 lei.

Hagiopol, Alex. Klopper, I. Dragomirescu, Teodor Cămpineanu ziarist din Buc., Maini Halm Cospoli, Jean Constantinidis Cospoli, Teodor Cavlaar.

HOTEL BULEVARD, D-l Halim Efendi Ibrahim Cospoli, D-l Dumitru Pentzale Buc., d-l Teodor Anastase Cospoli, D-l Ion Bănescu Buc., D-l Kiamil Ismail Bey C-poli, d-l Jac Benhard Cospoli, d-l Eliezer Givre Cospoli, D-l Waisman Buc., D-l Behor Bardavid Cospoli, d-l Emanoil Dumitriadi loco, d-l V. Antonescu magistrat Buc., d-l G. N. Georgescu Buc., d-l M. M. Bemoares Buc., d-na Alice Putziner Buc., d-l Ali bey Cospoli, d-l Capitan Levantis Cospoli, d-l M. I. Manolescu, profesor, d-l Ismail Nadji Cospoli, d-l D. Soviadis Cospoli, d-l P. Dimitriadis Cospoli, d-l V. Bacaloglu, d-l Chr. Ghețu, d-l A. Konslisky, d-l Richard Dik, din Buc., d-l V. Balăescu, maigstrat, Calați,

Constantza Palace HOTEL

De primul rang. Cu ultimele creațiuni ale confortului și luxului. Situat pe cea mai pitorească poziție a malului Mării Negre, în apropierea cazinoului.

250 camere sau apartamente. Lumina electrică. Apă caldă și rece în fiecare cameră. Săli de baie la fiecare etaj. Ascensor pentru persoane și bagaje. Două Hall-uri. Sală de corespondență. Sală de fumat. Fabrică proprie de gheță. Spălătorie electro-mecanică.

Telefon la fiecare etaj. Serviciu de omnibus automobile.

Celebru restaurant cu bucătărie româno-franceză. Terasă superbă, unde se servește masă fericiților locuitori ai Palace-lui. Pe terasa superioară se servește un bufet din cele mai alese. Priveliște încantătoare de forme și culori, cu perspective mărete deasupra orașului sau a mărei, de unde vederea se pierde în infinit.

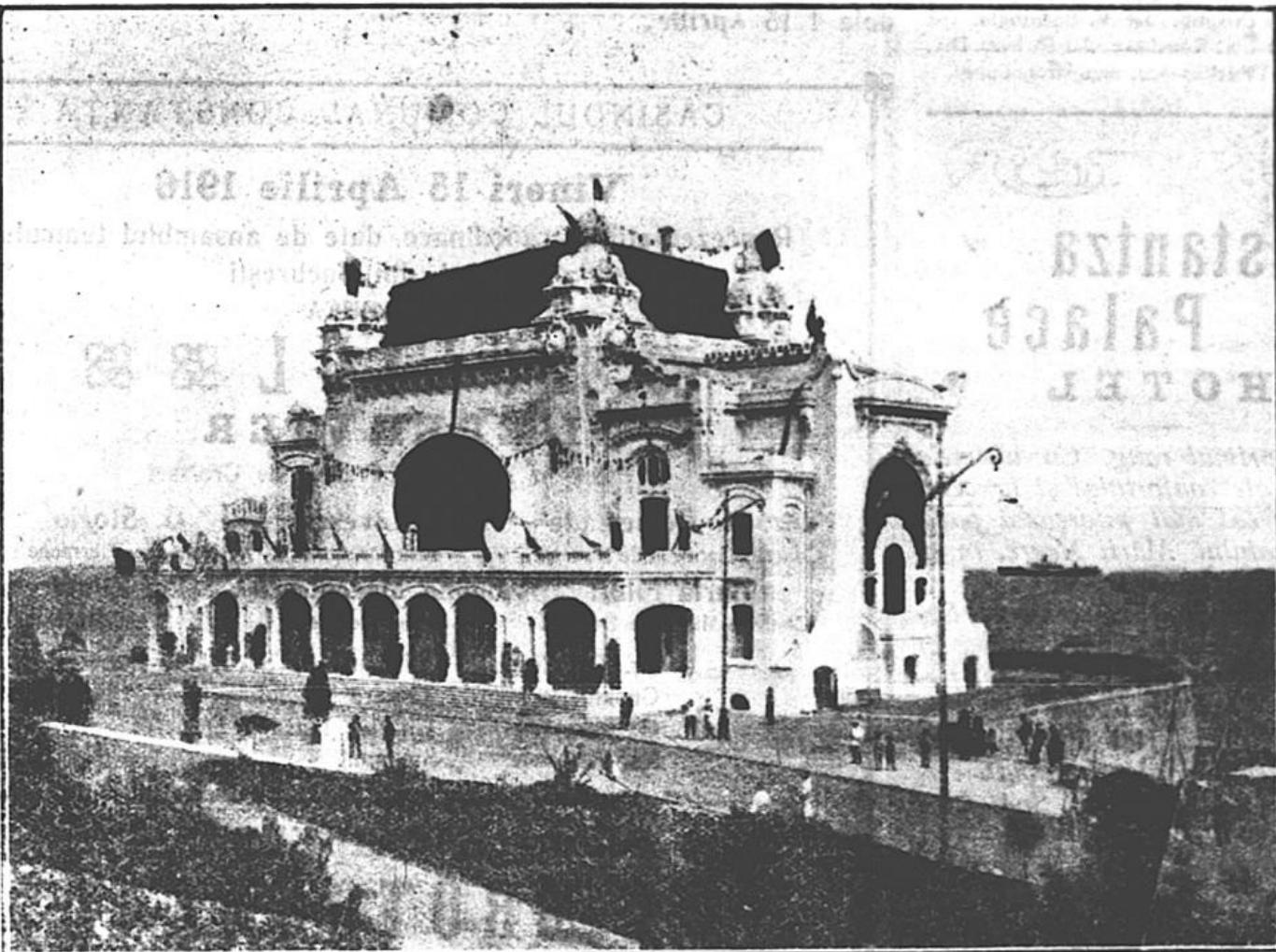
Cu toate acestea prețurile sunt din cee mai raționale.

Constantza Palace-Hôtel este pus sub cea mai nimerita direcție a D-nei Marie Antoinette Husser cu renume atât de cunoscut în lumea celor ce voiajează atât în țara cât și în străinătate.

СИРЕНА ТЯНУРИЛО

CAZINOUL COMUNAL

Perla Mării Negre

Sub directa conducere a soc. marilor
stabilimente din Constanța

Orchestra și cinematograf. Diferite atracțiuni. Baluri de copii.
Serate dansante. Cofetarie-five o 'clock